

הניזקין פרק חמישי גיטין

נ.מ.

עין משפט נר מצוה

אנא הואי במניינא דרבי. באתרו מנין שחקנו שכל הקודם ליקח זכה: **ומינאי דידי מנו ברישא**. ממני שאלו מחלה בשורה כשהיינו יושבין מה דעמי נטוה. והוא היה ציוני ולא מן הגדולים ולא מן הקטנים ואני שמעתי שקטן שזהם היה: **מסחילין מן הגדול**. כשעומדין למנין לראות

דכולהו מנייניהו מן הצד הוו מתחלי. פי' בקונט' דמוקי לה לא מענה על ריב בכל דבר ואין נראה ללא מיסתבר דפליג אמתניין דסנהדרין (דף נז.) דלייתי אלא משום עונה שלל להראות עצמו גדול היה עושה: **והיא** הוה הווא בר נתן. תורה וגדולה היתה

לו כדלמרינן צמו"ק (דף כח.) דקא דחקא רגלי דהונא בר נתן ואמר צפי צ' דזחסיס (דף יט.) דליקייס ציה והיו מלכיס אומנין א:

אחת מתנה מרובה ואחת מתנה מועטת. ומדלא קאמר נמי אחת מתנת מטלטלין יי' ואחת קרקעות

נראה דוקא צמטלטלין דליירי צהו קאמר והא דלמרי צמי שמת (צ"ב דף קה): גבי פמות מנין כ' דליין מוכר צנכסי צציו ומתנתו מתנה צמקקעי התם צגדול שהאז צן י"ג שניס ויוס אחד אלף דלא היה צן עשרים:

שאויל הוה שמואל והא נח נפשיה כולהו שני קאמרינן והא הוה דוד הוה עירא היאירי והא נח נפשיה כולהו שני בעינן הא הוה שלמה הוה שמעי בן גרא והא קטליה כולהו שני קאמרינן הא הוה חזקיה הוה שבנא הא איקטיל כולהו שני קאמרינן והא הוה עורא הוה נחמיה בן חכליה א אמר רב אחא בריה דרבא אף אני אומר מימות רבי ועד רב אשי לא מצינו תורה וגדולה במקום אחד ולא הוה הווא בר נתן שאני הווא בר נתן דמיכף הוה כייף ליה לרב אשי: **בתנאי** -הרש רומן ונרמו וכן בתירא אומר קופין וקפין צמטלטלין

הפועוטות מקחן וממכרן ממכר במטלטלין: **גב' א"ר** נהמן מחלוקת במטלטלין אבל בגיטין דרבוי הכל ברמזיה פשיטא במטלטלין תנן מהו דתימא אף במטלטלין קמ"ל איכא דאמרי א"ר נהמן כמחלוקת במטלטלין כך מחלוקת בגיטין והאנן במטלטלין תנן אימא אף במטלטלין: הפועוטות מקחן מקח וממכרן ממכר במטלטלין: ועד כמה מחוי רב יהודה ע' לרב יצחק בריה יבבר שית כבר שב רב כהנא אמר כבר שב כבר תמני במתניתא תנא כבר תשע כבר עשר ולא פליגי יי'כל חד וחד לפי חורפיה וטעמא מאי א"ר אבא בר יעקב א"ר יוחנן מ'משום כדי חייו ויואמר לאשר על המלתחה הוציא לבוש לכל עובדי הבעל מאי מלתחה א"ר אבא בר יעקב א"ר יוחנן דבר הנמלל ונמתח כי אתא רב דימי א"ר יוחנן שיגר לו צוניים בן צוניים לרבי סיבני וחומם סלסלה ומלמלא סיבני וחומם כאמוגוא ופליגי דאמוגוא סלסלה ומלמלא כפיסתקא ופליגי דפיסתקא מאי מלמלא דבר הנמלל ונמתח וטעותן עד כמה א"ר יונה א"ר זירא ע'עד שתות כגדול בעי אביי מתנתו מאי רב יימר אמר אין מתנתו מתנה מר בר רב אשי אמר מתנתו מתנה ע'אפכוה ושדרוה לקמיה דרב מרדכי א"ל זילו אמרו לבר מר לאו הכי הוה עובדא כי הוה קאי מר חד כרעיה אארעא וחד כרעיה אדרגא ואמרנא ליה מתנתו מאי ואמר לן מתנתו מתנה אחת מתנת שכיב מרע ואחת מתנת בריא אחת מתנה מרובה ואחת מתנה מועטת: **בתנאי** -אלו דברים אמרו מפני דרכי שלום בהן קורא ראשון ואחריו לוי ואחריו ישראל מפני דרכי שלום מערבין בבית ישן מפני דרכי שלום

צ א מני סניחא מהלטת סנהדרין הלכה ו סנג ענין א:

צא ב ג מני פכיע מהלטת מביה הל' ס סנג עשין כח טושיע ח"מ סימן לנה סעיף ז [ונכר אלפס עוד צפיו דמילתין דף קעח]:

צב ד מני שם הל' א טושיע שם סע"א:

צג ה מני פ"ב מהל' גירושין הל' ז סנג עשין כ טושיע איה"ע סי' קעל סעיף ו:

צד ו ז ח מני פכיע מהלטת מביה הל' ז סנג עשין כ טושיע ח"מ סימן לנה סעיף א:

צה ט מני שם הלכה ח טור ש"ע שם סעיף ג:

צז י מני שם הלכה ו טושיע שם סע"א:

צח כ מני פ"ב מהלטת מפלה הלכה יח סנג עשין טו טושיע א"ח סימן קעל סעיף ג:

צח ל מני פ"ח מהל' עירובין הלכה טו סנג עשין מ"מ א טושיע א"ח סי' שסו סעיף ג:

תורה אור השלם

1. ויאמר לאשר על הפולחנה הוציא לבוש לכל עבדי הבעל ויצא להם הפולחש:

מלכים ב' כב

גליון הש"ם

רש"י ד"ה אפכוה וכו' בני הישיבה מען. עיין קדושין דף מד ע"ב רש"י ד"ה ואפכוה וצ"ק א"ח ראיתי שעמד מה צנעזב צאר צעט סימן יא:

הגהות הב"ח

(א) נ"ב והא הוא אלעזר וכו' והא הוא שאל וכו' והא הוא סלמה וכו' והא הוא חוקיה:

מוסף רש"י

אנא הואי במניינא דבי רבי. דקמי' הוסיף צ"ב ונמנו שספס סהתה צפי סיקריקון שניש עשר דש כי ואלמר רב אלא הוה צהוה מניינא ומינאי דדיי הוא דלחמילי צירשא (סנהדרין לז.) והטרתות והטומאות. אס בא חס' לשלל על דבר שטות, מתחילין מן הגדול. שאלין מחלה לגדול שגדיניס מה הוא אומר צבגי (שם צב.) ודיני נפשות מתחילין מן הצד. מן הקטנים, שמת ימיינו הגדול ולא ילנו לחוק על דבריו משום לא מענה על ריב (שמות כז) על דבריו של גדול, רב כמיב צלא יו"ד (שם.) מן הדור והגדולה במקום אחד. מוכן וגדולותן של ישראל צלמס אחד, כגון משפ שהיה צנכלל צמורה וצנדולה, כגון משפ שהיה גדול על כל ישראל צנכללות וצמורה וכן רצי צנצלמות וצמורה (שם.) הוה אלעזר. צצירו צמורה ולא הוי מקוס אחד (שם.) והא הוה פוחס. משמתו יהושע ולעזר (שם.) הוור צקינס. כגון עתניאל ואצנן וצבון (שם.) וגי' רש"י ואצנן שהווא בוטוס.) עירא היאירי. צנו"ק (טז:) אמרינן דהוה מנני' וצי' צג' עירד לקבלת דוד הירצן צאלף אש (שם.) הוה שבנא. (סנהדרין לז.) הוה שמעי בן גירא. גדול היה כדלשכמן (ש"צ יט) עירד לקבלת דוד הירצן צאלף אש (שם.) הוה שבנא. שאס ישיצמו גדולה משל חוקיה כדלמר צפרק וז צוכר (שם.) הפועוטות. נני משע ושמויה. מקחן כו' במטלטלין. דוקא אלל צמקקעי לא עד שיעלו שמי פעוטות או עד שיהא צן עשריס (בחובות ז.) כאמוגוא ופלגא דאמוגוא. שכל ק דק כשצמורכס אמו טלו צימד אין סכך גדול יומר מלגו ותי (ש"ע ח.)

אנא הואי במניינא דבי רבי ומינאי דידי מנו ברישא והאנן תנן. דיני ממונות והטהרות והטומאות מתחילין מן הגדול ודיני נפשות מתחילין מן הצד אמר רבה בריה דרבא ואיתימא ר' הילל בריה דר' וולם שאני מנינא דבי רבי דכולהו מנייניהו מן הצד הוו מתחילין. ואמר רבה בריה דרבא ואיתימא רבי הילל בריה דרבי וולם מימות משה ועד רבי לא מצינו תורה וגדולה במקום אחד ולא הוה הוושע הוה אלעזר (ה) הא הוה אלעזר הוה פנחס והא הוה פנחס הוור זקינים הא הוה שמואל והא נח נפשיה כולהו שני קאמרינן והא הוה דוד הוה עירא היאירי והא נח נפשיה כולהו שני בעינן הא הוה שלמה הוה שמעי בן גרא והא קטליה כולהו שני קאמרינן הא הוה חזקיה הוה שבנא הא איקטיל כולהו שני קאמרינן והא הוה עורא הוה נחמיה בן חכליה א אמר רב אחא בריה דרבא אף אני אומר מימות רבי ועד רב אשי לא מצינו תורה וגדולה במקום אחד ולא הוה הווא בר נתן שאני הווא בר נתן דמיכף הוה כייף ליה לרב אשי: **בתנאי** -הרש רומן ונרמו וכן בתירא אומר קופין וקפין צמטלטלין הפועוטות מקחן וממכרן ממכר במטלטלין: **גב' א"ר** נהמן מחלוקת במטלטלין אבל בגיטין דרבוי הכל ברמזיה פשיטא במטלטלין תנן מהו דתימא אף במטלטלין קמ"ל איכא דאמרי א"ר נהמן כמחלוקת במטלטלין: א"ר יונה א"ר זירא ע'עד שתות כגדול בעי אביי מתנתו מאי רב יימר אמר אין מתנתו מתנה מר בר רב אשי אמר מתנתו מתנה ע'אפכוה ושדרוה לקמיה דרב מרדכי א"ל זילו אמרו לבר מר לאו הכי הוה עובדא כי הוה קאי מר חד כרעיה אארעא וחד כרעיה אדרגא ואמרנא ליה מתנתו מאי ואמר לן מתנתו מתנה אחת מתנת שכיב מרע ואחת מתנת בריא אחת מתנה מרובה ואחת מתנה מועטת: **בתנאי** -אלו דברים אמרו מפני דרכי שלום בהן קורא ראשון ואחריו לוי ואחריו ישראל מפני דרכי שלום מערבין בבית ישן מפני דרכי שלום

לעזיר רש"י
גל"ט. ק"ט.

מוסף תוספות

א. שהיה קרוב למלכות.
מוס' סנהדרין לו. ד"ה והא הוה.

פסקי רי"ד

הלכה כשמואל ברבי מנאי. חרש רומן ונרמו בן בתירא אומר קופין ותקפין במטלטלין הפועוטות מקחן מקח וממכרן ממכר במטלטלין פי' רומן כל מה שהוא רומן קיים ונרמו מה שחורים רומנין לו והוא מתרצה קיים וכן בתירא אומר קופין ותקפין הרמיה הוה בדידי ובראשו והקפיצה היא עקימת שפתים כמו קפיצה פיה ואינו סימן ניכר כמו הרמיה וכל זה במטלטלין ומפני תיקון העולם משום כדי חייו אבל במקרה (כו.) שצנא לא. אמר רב נתן מחלוקת במטלטלין אבל בגיטין דברי הכל ברמיזה פי' מאי דנתן בפרק חרש (בבית קרב.) חרש עושא אשה אחר שנתחרש שיכול להוציא בגט רכשה דכנט ברמיה כך מוציא ברמיה וקא ברמיה יכל להוציא אבל בקפיצה לא פשיטא מטלטלין תנן מהו דתימא (מהו) במטלטלין אף במטלטלין קמ"ל. פי' דלא תימא גיטין הוא דקלי משום דברמיה כנט וברמיה ויציא אבל במטלטלין שגפלו לו בירושה לא מיה תני מטלטלין קמ"ל רב נתן דדוקא מטלטלין א"ר אמר רב נתן מחלוקת במטלטלין כך מחלוקת בגיטין והאנן במטלטלין תנן אימא אף במטלטלין ואצ"ג דפריש רב נתן למלתיה דבן בתירא לא פסיק הלכתא כוותיה בפירוש הלכתא לית הלכתא כוותיה דהיל יחיד אלא הלכה כתיב דדוקא רמיה הוה דתנאי בני חרש אבל הפועוטות מקחן וכו'. פי' מדין תורה אין מעשה קטן כלום אבל מפני תיקון העולם משום כדי חייו אמרו רבנן שיהא מקחו וממכרו ממכר ועד כמה מחוי רב יהודה לרב יצחק בריה כבר שית כבר שבע רב כהנא אמר כבר שבע כבר חמני במתניתא תנא כבר תשע כבר עשר ולא פליגי כל חד וחד לפום חורפיה וטעמא מאי אמר רבא בר יעקב א"ר יוחנן משום כדי חייו ודוקא במטלטלין אבל בקרקעות לא עשה כלום. וטעותו עד כמה א"ר יוסי א"ר יוצא עד שתות כגדול מתנתו מאי אמר רב יימר אין מתנתו מתנה ומר בר רב אשי אמר מתנתו מתנה והכי אמר רב אשי אחד מתנת בריא ואחד מתנת ש"מ אחד מתנה מרובה ואחד מתנה מועטת ובשלהי פרק מיצאת האשה (כתובות ז.) אמרינן אמר רפרס ליש אלא שאין שם אפוטרופוס אבל יש שם אפוטרופוס אין מקחו מקחו ואין ממכרו ומכר ושם כתוביה שגם מתנתו אינה מתנה אם יש שם אפוטרופוס עיין בירורין ג"ד בס"ה: **בתנאי** -אלו דברים אמרו מפני דרכי שלום בהן קורא ראשון ואחריו לוי ואחריו ישראל מפני דרכי שלום ומעריב

הצד הוה מתחילין מן הצד והוה מתחלי. פי' בקונט' דמוקי לה לא מענה על ריב בכל דבר ואין נראה ללא מיסתבר דפליג אמתניין דסנהדרין (דף נז.) דלייתי אלא משום עונה שלל להראות עצמו גדול היה עושה: **והיא** הוה הווא בר נתן. תורה וגדולה היתה

לו כדלמרינן צמו"ק (דף כח.) דקא דחקא רגלי דהונא בר נתן ואמר צפי צ' דזחסיס (דף יט.) דליקייס ציה והיו מלכיס אומנין א:

אחת מתנה מרובה ואחת מתנה מועטת. ומדלא קאמר נמי אחת מתנת מטלטלין יי' ואחת קרקעות

נראה דוקא צמטלטלין דליירי צהו קאמר והא דלמרי צמי שמת (צ"ב דף קה): גבי פמות מנין כ' דליין מוכר צנכסי צציו ומתנתו מתנה צמקקעי התם צגדול שהאז צן י"ג שניס ויוס אחד אלף דלא היה צן עשרים:

שאויל הוה שמואל והא נח נפשיה כולהו שני קאמרינן והא הוה דוד הוה עירא היאירי והא נח נפשיה כולהו שני בעינן הא הוה שלמה הוה שמעי בן גרא והא קטליה כולהו שני קאמרינן הא הוה חזקיה הוה שבנא הא איקטיל כולהו שני קאמרינן והא הוה עורא הוה נחמיה בן חכליה א אמר רב אחא בריה דרבא אף אני אומר מימות רבי ועד רב אשי לא מצינו תורה וגדולה במקום אחד ולא הוה הווא בר נתן שאני הווא בר נתן דמיכף הוה כייף ליה לרב אשי: **בתנאי** -הרש רומן ונרמו וכן בתירא אומר קופין וקפין צמטלטלין הפועוטות מקחן וממכרן ממכר במטלטלין: **גב' א"ר** נהמן מחלוקת במטלטלין אבל בגיטין דרבוי הכל ברמזיה פשיטא במטלטלין תנן מהו דתימא אף במטלטלין קמ"ל איכא דאמרי א"ר נהמן כמחלוקת במטלטלין: א"ר יונה א"ר זירא ע'עד שתות כגדול בעי אביי מתנתו מאי רב יימר אמר אין מתנתו מתנה מר בר רב אשי אמר מתנתו מתנה ע'אפכוה ושדרוה לקמיה דרב מרדכי א"ל זילו אמרו לבר מר לאו הכי הוה עובדא כי הוה קאי מר חד כרעיה אארעא וחד כרעיה אדרגא ואמרנא ליה מתנתו מאי ואמר לן מתנתו מתנה אחת מתנת שכיב מרע ואחת מתנת בריא אחת מתנה מרובה ואחת מתנה מועטת: **בתנאי** -אלו דברים אמרו מפני דרכי שלום בהן קורא ראשון ואחריו לוי ואחריו ישראל מפני דרכי שלום מערבין בבית ישן מפני דרכי שלום